

WOJEWODA OPOLSKI

Dokument podpisany elektronicznie

ZZP/DRO/Pgk/FB/A
Abnemo

Opole, 6 października 2023 r.

FB.III.431.13.2023.JZ

epuop

Urząd Gminy i Miasta w Ozimku	
Wpłynęło	09.10.2023
Numer	7594/2023
Ilość załączników	

Pan
Miroslaw Wieszolek
Burmistrz Ozimka
ul. ks. J. Dzierżona 4b
46-040 Ozimek

WYSTĄPIENIE POKONTROLNE

- I. Dane identyfikacyjne kontroli.
 1. Nazwa i adres jednostki kontrolowanej: Urząd Gminy i Miasta w Ozimku, ul. ks. J. Dzierżona 4b, 46-040 Ozimek (dalej: Gmina).
 2. Podstawa prawna podjęcia kontroli:
 - art. 28 ust. 1 pkt 2 ustawy z dnia 23 stycznia 2009 r. o wojewodzie i administracji rządowej w województwie¹,
 - art. 6 ust. 4 pkt 3 ustawy z dnia 15 lipca 2011 r. o kontroli w administracji rządowej²,
 - art. 175 ust. 1 pkt 2 i ust. 2 pkt 4 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych³.
 3. Zakres kontroli:
 - przedmiot kontroli: prawidłowość ustalenia kwoty dotacji stanowiącej zwrot części wydatków poniesionych w 2021 r. w ramach funduszu sołeckiego,
 - okres objęty kontrolą: od 1 stycznia do 31 grudnia 2022 r.
 4. Rodzaj kontroli: problemowa.
 5. Tryb kontroli: zwykły.
 6. Termin kontroli: od 23 sierpnia do 4 września 2023 r.
 7. Skład zespołu kontrolnego:
Justyna Zatajska, starszy inspektor wojewódzki Oddziału Kontroli Finansowej w Wydziale Finansów i Budżetu Opolskiego Urzędu Wojewódzkiego.
 8. Kierownik jednostki kontrolowanej:
Miroslaw Wieszolek Burmistrz Ozimka - stanowisko sprawuje od 17 lutego 2020 r. do nadal.
 9. Kontrolę wpisano do książki kontroli prowadzonej w jednostce kontrolowanej pod poz. nr 3/2023.

¹ Dz. U. z 2023 r. poz. ,

² Dz. U. z 2020 r. poz. 224,

³ Dz. U. z 2023 r. poz. 1270 z późn. zm.

II. Ocena skontrolowanej działalności, ze wskazaniem ustaleń, na których została oparta.

Oceną objęto zagadnienia związane z prawidłowością ustalenia kwoty dotacji stanowiącej zwrot części wydatków poniesionych w 2021 r. w ramach funduszu sołeckiego. W wyniku przeprowadzonej kontroli działalność Gminy Ozimek w kontrolowanym zakresie ocenia się jako pozytywną z nieprawidłowościami.

Podstawą oceny pozytywnej było m.in.:

- prawidłowe ustalenie wysokości środków przypadających na dane sołectwo przez Burmistrza,
- terminowe złożenie wniosków przez sołtysów do Burmistrza, które zawierały oszacowanie kosztów wraz z uzasadnieniem,
- prawidłowe ustalenie przez Burmistrza kwoty dotacji stanowiącej zwrot części wydatków poniesionych w 2021 r. w ramach funduszu sołeckiego.

Natomiast stwierdzone nieprawidłowości dotyczyły m.in.:

- nieprawidłowej klasyfikacji wydatków,
- niewłaściwej techniki ewidencjonowania kosztów i wydatków.

Powyższą ocenę uzasadniają przedstawione niżej ustalenia dotyczące kontrolowanych zagadnień.

1. Uwarunkowania organizacyjne skontrolowanej działalności mające związek z zakresem kontroli.

Zgodnie ze statutem Gminy Ozimek przyjętym uchwałą nr LVII/363/18 Rady Miejskiej w Ozimku z 15 października 2018 r. na terenie Gminy funkcjonuje 13 niżej wymienionych jednostek pomocniczych - sołectw:

Antoniów	Jedlice	Pustków
Biestrzynnik	Krasiejów	Schodnia
Chobie	Krzyżowa Dolina	Szczedrzyk
Dylaki	Mnichus	
Grodziec	Nowa Schodnia	

Jednostki pomocnicze Gminy prowadzą gospodarkę finansową w ramach budżetu Gminy. Samodzielnie gospodarują środkami wydzielonymi do ich dyspozycji, przeznaczając te środki na realizację zadań spoczywających na tych jednostkach. Rada Miejska w Ozimku corocznie uchwała załącznik do uchwały budżetowej, określający plan wydatków jednostek pomocniczych, do realizacji w ramach funduszu sołeckiego, w układzie działów i rozdziałów klasyfikacji budżetowej.

Stwierdzono, że sprawy związane z realizacją funduszu sołeckiego, zgodnie z zakresem obowiązków z 4 stycznia 2021 r. prowadził Główny specjalista ds. środków pomocowych i obsługi jednostek pomocniczych Gminy - pracownik Biura Funduszy Zewnętrznych i Zamówień Publicznych. Zgodnie z § 8 pkt 5 Procedury realizacji zadań z wykorzystaniem środków funduszu sołeckiego w gminie Ozimek⁴ Burmistrz pismem z 28 stycznia 2021 r. znak: ZZP.033.2.2021.IW wyznaczył pracowników odpowiedzialnych merytorycznie, którzy dokonują kontroli zgodności rzeczowej i finansowej wykonanego zadania z planem wyszczególnionym we wniosku danego sołectwa.

(Akta kontroli str. 1 - 7)

Zasady rachunkowości w Urzędzie oraz Gminie, w tym zakładowy plan kont, wprowadzono Zarządzeniem Nr OR.0050.30.2021 Burmistrza Ozimka z 23 lutego 2021 r.⁵

⁴ Zarządzenie nr BO.0050.88.2016 Burmistrza Ozimka z dnia 12 lipca 2016 roku w sprawie określenia Procedury realizacji zadań z wykorzystaniem środków funduszu sołeckiego w gminie Ozimek.

⁵ Zarządzenie Nr OR.0050.30.2021 Burmistrza Ozimka z dnia 23 lutego 2021 r. w sprawie wprowadzenia zasad (polityki) rachunkowości w Urzędzie Gminy i Miasta w Ozimku.

W okresie objętym kontrolą dokumentacja określająca politykę rachunkowości spełniała wymagania art. 10 ustawy z dnia 29 września 1994 r. o rachunkowości⁶.

Księgi rachunkowe prowadzone są z wykorzystaniem programu komputerowego AdAS firmy Tensoft Sp. z o.o. z Opola.

2. Wyodrębnienie funduszu sołeckiego w budżecie Gminy.

Zgodnie z art. 2 ust. 1 ustawy z dnia 21 lutego 2014 r. o funduszu sołecim⁷ (dalej: ustawa), Rada Miejska w Ozimku Uchwałą nr XLI/370/14 z 24 marca 2014 r.⁸ wyraziła zgodę na wyodrębnienie w budżecie gminy środków stanowiących fundusz sołecki. Uchwałą podjęto z zachowaniem terminu określonego w art. 2 ust. 2 ustawy, tj. do 31 marca poprzedzającego rok budżetowy, którego dotyczy i ma zastosowanie do kolejnych lat budżetowych następujących po roku, w którym została podjęta (art. 2 ust. 3 ustawy).

Ustalono, że Gmina dokonała wyliczenia wysokości kwoty bazowej oraz wysokości środków funduszu sołeckiego przypadających w 2021 r. na poszczególne sołectwa wg wzoru wskazanego w art. 3 ust. 1 ustawy.

Analiza dokumentów źródłowych, tj. sprawozdania Rb-NDS⁹ za 2019 r. oraz liczby mieszkańców Gminy wg stanu na 31 grudnia 2019 r. Głównego Urzędu Statystycznego wykazała, że kwota bazowa dla Gminy w wysokości 3 799,56 zł została obliczona prawidłowo jako iloraz wykonanych dochodów bieżących (74 254 745,77 zł), o których mowa w przepisach o finansach publicznych, za rok poprzedzający rok budżetowy o dwa lata oraz liczby mieszkańców Gminy (19 543) zamieszkałych według stanu na 31 grudnia roku poprzedzającego rok budżetowy o dwa lata, ustalonej przez Prezesa Głównego Urzędu Statystycznego.

(Akta kontroli str. 8 - 14)

Wyliczona przez Gminę wysokość środków przypadających na poszczególne sołectwo wyniosła:

L.p.	Nazwa sołectwa	Liczba mieszkańców sołectwa na 30.06.2020 r.	Wysokość środków przypadających na dane sołectwo (zł)
1.	Antoniów	1 200	37 995,57
2.	Biestrzynnik	632	31 612,32
3.	Chobie	287	18 503,84
4.	Dylaki	1 176	37 995,57
5.	Grodziec	1 393	37 995,57
6.	Jedlice	91	11 056,71
7.	Krasiejów	2 013	37 995,57
8.	Krzyżowa Dolina	679	33 398,11
9.	Mnichus	133	12 652,53
10.	Nowa Schodnia	886	37 995,57
11.	Pustków	523	27 470,80
12.	Schodnia	870	37 995,57
13.	Szczedrzyk	1 441	37 995,57
Ogółem		11 324	400 663,30

W wyniku kontroli stwierdzono, że Burmistrz Ozimka, zachowując termin wskazany w art. 3 ust. 3 ustawy, przekazał 15 lipca 2020 r. Wojewodzie Opolskiemu informację o wysokości środków przypadających na dane sołectwo oraz kwoty bazowej na 2021 rok stanowiącej załącznik nr 1 do Rozporządzenia Ministra Administracji i Cyfryzacji z dnia

⁶ Dz.U. z 2021 r., poz. 217.

⁷ Dz. U. 2014 poz. 301 z późn. zm.

⁸ Uchwała nr XLI/370/14 Rady Miejskiej w Ozimku z dnia 24 marca 2014 r. w sprawie wyodrębnienia w budżecie gminy środków stanowiących fundusz sołecki.

⁹ Rb-NDS sprawozdanie o nadwyżce/deficycie jednostki samorządu terytorialnego.

8 lipca 2014 r. w sprawie wzorów informacji przekazywanych przez wójta (burmistrza, prezydenta miasta) i wojewodę, trybu zwrotu części wydatków gmin wykonanych w ramach funduszu sołeckiego oraz wzoru wniosku o ten zwrot¹⁰.

(Akta kontroli str. 15 - 16)

Ustalono, że Uchwałą Nr XXVIII/252/20 Rady Miejskiej w Ozimku z 28 grudnia 2020 r. w sprawie uchwalenia budżetu na 2021 rok wyodrębniono w budżecie Gminy kwotę 400 663,30 zł, stanowiącą fundusz sołecki (załącznik nr 6 uchwały).

W wyniku porównania kwoty ogółem ujętej w informacji przekazanej Wojewodzie Opolskiemu o wysokości funduszu sołeckiego stwierdzono, że jest tożsama z wykazaną w załączniku nr 6 do ww. Uchwały .

Kontrola wykazała, że w 2021 r. wprowadzono wyodrębnione środki na realizację przedsięwzięć z funduszu sołeckiego na konto 980 pn. Plan finansowy wydatków budżetowych z zastosowaniem podziałek klasyfikacji budżetowej, tj. dział, rozdział, paragraf, a zmiany w planie dokonywano na bieżąco na podstawie Zarządzeń Burmistrza.

(Akta kontroli str. 17 - 19)

3. Wnioskowanie sołectw o środki z funduszu sołeckiego na 2021 r.

Stwierdzono, że kontrolowana jednostka posiada opracowaną procedurę postępowania merytorycznego i finansowego w zakresie realizacji zadań z wykorzystaniem środków funduszu sołeckiego oraz zawiera wzory m.in.: wniosku sołectwa o przyznanie środków, uchwały zebrania wiejskiego, protokołu z zebrania wiejskiego, wniosku w sprawie zmiany przedsięwzięcia. Zarządzeniem nr BO.0050.89.2016 Burmistrza Ozimka¹¹ powołano stałą komisję do oceny wniosków sołectw dotyczących przyznania środków z funduszu sołeckiego oraz zmiany wniosków.

(Akta kontroli str. 20 - 43)

Ustalono, że Burmistrz poinformował sołectwa o wysokości środków funduszu sołeckiego przypadających na 2021 rok w terminie określonym w art. 3 ust. 2 ustawy.

Kontrolująca potwierdziła, że wszystkie sołectwa złożyły wnioski o przyznanie środków z funduszu sołeckiego w ustawowym terminie, tj. do dnia 30 września 2020 r. Wnioski zawierały wskazanie przedsięwzięć przewidzianych do realizacji na obszarze sołectwa w ramach środków określonych dla danego sołectwa wraz z oszacowaniem ich kosztów i uzasadnieniem, zgodnie z wytycznymi art. 5 ust. 3 ustawy. Dodatkowo jednostki załączyły protokoły i uchwały zebrań wiejskich wraz z listami obecności uczestników zebrań wiejskich.

Komisja pozytywnie zaopiniowała 13 wniosków (100 %) złożonych przez sołectwa w 2020 r.

Na podstawie przedłożonej dokumentacji ustalono, że w trakcie roku budżetowego 9 sołectw, z zachowaniem terminu wynikającego z art. 7 ust. 1 ustawy, złożyło wnioski o zmianę przedsięwzięć lub ich zakresu przewidzianych do realizacji w ramach funduszu sołeckiego.

Szczegółowe informacje w zakresie wniosków składanych przez sołectwa znajdują się w aktach kontroli.

(Akta kontroli str. 44 - 45)

4. Wydatkowanie środków z funduszu sołeckiego w 2021 roku.

Wydatki sołectw w ramach funduszu sołeckiego realizowane były przez Gminę Ozimek.

Ewidencję analityczną wydatków prowadzono na koncie 130 pn. Rachunek bieżący jednostki

¹⁰ Dz. U. z 2014 r. poz. 916 z późn. zm.

¹¹ Zarządzenie nr BO.0050.89.2016 Burmistrza Ozimka z dnia 12 lipca 2016 r. w sprawie powołania stałej komisji do oceny wniosków sołectw o przyznanie środków z funduszu sołeckiego oraz oceny zmiany wniosków z funduszu sołeckiego.

Fundusz sołecki w podziale na poszczególne sołectwa z uwzględnieniem działów, rozdziałów i paragrafów klasyfikacji budżetowej.

Na podstawie ewidencji księgowej konta 130 Urzędu ustalono, że wydatki poniesione w 2021 r. w ramach funduszu sołeckiego wyniosły 397 258,46 zł i stanowiły 99,15 % zaplanowanych środków. Kwota niewykorzystanych środków mieściła się w zakresie od 0,26 zł do 1 730,88 zł. Szczegóły przedstawia poniższa tabela.

L.p.	Sołectwo	Plan wg Uchwały budżetowej /zł/	Kwota wnioskowana przez sołectwo /zł/	Kwota wydatkowana /zł/	Kwota niewykorzystana /zł/	Wykorzystanie środków /%/
1	Antoniów	37 995,57	37 995,57	37 977,18	18,39	99,95
2	Biestrzynnik	31 612,32	31 612,32	30 740,19	872,13	97,24
3	Chobie	18 503,84	18 503,84	18 501,22	2,62	99,99
4	Dylaki	37 995,57	37 995,57	37 983,05	12,52	99,97
5	Grodziec	37 995,57	37 995,57	37 778,05	217,52	99,43
6	Jedlice	11 056,71	11 056,71	11 056,03	0,68	99,99
7	Krasiejów	37 995,57	37 995,57	36 264,69	1 730,88	95,44
8	Krzyżowa Dolina	33 398,11	33 398,11	32 989,10	409,01	98,78
9	Mnichus	12 652,53	12 652,53	12 550,18	102,35	99,19
10	Nowa Schodnia	37 995,57	37 995,57	37 965,84	29,73	99,92
11	Pustków	27 470,80	27 470,80	27 468,20	2,60	99,99
12	Schodnia	37 995,57	37 995,57	37 989,42	6,15	99,98
13	Szczedrzyk	37 995,57	37 995,57	37 995,31	0,26	100,00
	RAZEM	400 663,30	400 663,30	397 258,46	3 404,84	99,15

(Akta kontroli str. 46)

Szczegółowej kontroli poddano dokumentację 3 sołectw: Antoniów, Biestrzynnik oraz Schodnia w zakresie wydatkowania środków funduszu sołeckiego w łącznej wysokości 106 706,79 zł, z tego Gmina otrzymała zwrot z budżetu państwa w kwocie 25 917,67 zł (106 706,79 zł*24,288%= 25 917,67 zł).

Analiza dokumentów źródłowych wykazała, że zostały opisane przez Sołtysów oraz pracowników merytorycznych pod kątem zgodności rzeczowej z planowanym przedsięwzięciem. Dowody księgowe zawierały dane wynikające z przepisu art. 21 ustawy o rachunkowości odnośnie sprawdzenia i zakwalifikowania dowodu do ujęcia w księgach rachunkowych przez wskazanie miesiąca oraz sposobu ujęcia dowodu w księgach rachunkowych (dekretacja) oraz podpis osoby odpowiedzialnej za te wskazania.

4.1. Sołectwo Antoniów.

Wysokość środków przeznaczona do wykorzystania z funduszu sołeckiego przez sołectwo Antoniów w 2021 r. wynosiła 37 995,57 zł. Sołectwo 24 sierpnia 2020 r. złożyło wniosek podpisany przez Sołtysa wsi, który zawierał informację o planowanych do realizacji przedsięwzięciach wraz z uzasadnieniem ich wyboru oraz oszacowaniem kosztów ich realizacji. Do wniosku dołączono protokół z zebrania wiejskiego, uchwałę przyjmującą wniosek do realizacji na 2021 r., listę obecności oraz informację o terminie zebrania wiejskiego. Komisja 27 sierpnia 2020 r. pozytywnie oceniła wniosek sołectwa.

Z protokołu wynika, że mieszkańcy sołectwa uczestniczący w zebraniu uchwalili przyjęcie do realizacji zaproponowane przez Sołtysa i Radę Sołecką zadania, które należy ująć we wniosku dot. wykorzystania środków w ramach funduszu sołeckiego przekazanym następnie do Gminy z niżej podanym podziałem kwotowym:

1. Utrzymanie świetlicy wiejskiej oraz jej doposażenie 1 300,00 zł.

2. Przegląd urządzeń zabawowych i siłowych 295,57 zł.
3. Wydarzenia kulturalne 8 000,00 zł.
4. Utrzymanie zieleni wiejskiej 4 000,00 zł.
5. Zakup parasoli ogrodowych 4 200,00 zł.
6. Zakup oraz montaż domku i zjazdu linowego na placu zabaw 20 200,00 zł.

Ustalono, że w 2021 roku sołectwo złożyło do Gminy 2 wnioski w sprawie zmiany przedsięwzięć lub ich zakresu, o czym mowa w art. 7 ustawy. Wnioski zawierały elementy zgodne z art. 5 ust. 3 ustawy oraz dołączono uchwały Zebrania Rady Sołeckiej i listę obecności członków zebrania. Wprowadzono następujące zmiany:

- A. we wniosku z 10 czerwca 2021 r. zmniejszono wartość zadania nr 3 pn. Wydarzenia kulturalne o kwotę 7 134,00 zł i utworzono nowe zadanie pn. Wykonanie projektów technicznych na budowę oświetlenia ulicznego: 1. Antoniów ul. Danysza, 2. Antoniów ul. Graniczna/Tysiąclecia na kwotę 7 134,00 zł.

Ustalono, że Burmistrz Ozimka Zarządzeniem Nr OR.0050.20.2021¹² z dnia 29 czerwca 2021 r. w sprawie zmiany w planie finansowym wydatków Urzędu Gminy i Miasta w Ozimku na 2021 rok. przeniósł planowane kwoty wydatków w następujący sposób:

- w dziale 921, rozdziale 92105 zmniejszono § 4300 o kwotę 7 134,00 zł (zad. nr 3),
- w dziale 900, rozdziale 90015 zwiększono § 6050 o kwotę 7 134,00 zł (zad. nr 7 - nowe).

B. we wniosku z 22 września 2021 r.:

- zmniejszono wartość zad. nr 6 pn. Zakup oraz montaż domku i zjazdu linowego na placu zabaw o kwotę 6 324,00 zł,
- zmniejszono wartość zad. nr 2 pn. Przegląd urządzeń zabawowych i siłowych o kwotę 74,17 zł,
- utworzono nowe zadanie pn. Zakup i montaż klimatyzacji w świetlicy wiejskiej na kwotę 6 398,17 zł.

(Akta kontroli str. 47 - 84)

Ustalono, że Burmistrz Ozimka Zarządzeniem Nr OR.0050.137.2021¹³ przeniósł planowane kwoty wydatków w następujący sposób:

- w dziale 900, rozdziale 90095:
 - zmniejszono § 6050 o kwotę 6 324,00 zł (zad. nr 6),
 - zmniejszono § 4300 o kwotę 74,17 zł (zad. nr 2),
 - zwiększono § 6050 o kwotę 6 398,17 zł (zad. nr 8 - nowe).

Po dokonanych zmianach planowane przedsięwzięcia uzyskały następujące wartości:

1. Utrzymanie świetlicy wiejskiej oraz jej doposażenie 1 300,00 zł.
2. Przegląd urządzeń zabawowych i siłowych 221,40 zł.
3. Wydarzenia kulturalne 866,00 zł.
4. Utrzymanie zieleni wiejskiej 4 000,00 zł.
5. Zakup parasoli ogrodowych 4 200,00 zł.
6. Zakup oraz montaż domku i zjazdu linowego na placu zabaw 13 876,00 zł.
7. Wykonanie projektów technicznych na budowę oświetlenia ulicznego: 1. Antoniów ul. Danysza, 2. Antoniów ul. Graniczna/Tysiąclecia 7 134,00 zł.
8. Zakup i montaż klimatyzacji w świetlicy wiejskiej na kwotę 6 398,17 zł.

(Akta kontroli str. 85 - 86)

¹² Zarządzenie wydane na podstawie Uchwały Nr XXXVI/314/2021 Rady Miejskiej w Ozimku z dnia 28 czerwca 2021 r. w sprawie zmiany budżetu gminy na 2021 rok.

¹³ Zarządzenie Nr OR.0050.137.2021 Burmistrza Ozimka z dnia 26 października 2021 r. w sprawie zmiany w planie finansowym wydatków Urzędu Gminy i Miasta w Ozimku na 2021 rok. wydane na podstawie Uchwały Nr XXXIX/354/2021 Rady Miejskiej w Ozimku z dnia 25 października 2021 r. w sprawie zmiany budżetu gminy na 2021 rok.

Ustalono, że wszystkie przedsięwzięcia wchodziły w zakres zadań własnych gminy i były zgodne ze Strategią Rozwoju Gminy Ozimek na lata 2016 - 2022¹⁴, spełniając tym samym warunki określone w art. 2 ust. 6 ustawy.

Kontrolująca dokonała analizy struktury wydatków poniesionych przez sołectwo. Dane w tym zakresie przedstawia tabela znajdująca się w aktach kontroli.

(Akta kontroli str. 97 - 98)

Nieprawidłowości stwierdzone w wyniku kontroli dowodów źródłowych opisano w pkt 5.1.- 5.3. niniejszego dokumentu.

Wartość przedsięwzięć planowanych do realizacji w ramach funduszu sołectkiego na 2021 r. wyniosła 37 995,57 zł, natomiast sołectwo wydatkowało środki w wysokości 37 977,18 zł, tj. 99,95% kwoty wnioskowanej. Wydatkowane środki nie przekroczyły limitu kwoty wyliczonej przez Gminę i wnioskowanej przez sołectwo.

4.2. Sołectwo Biestrzynnik.

Wysokość środków przeznaczona do wykorzystania z funduszu sołectkiego przez sołectwo Biestrzynnik w 2021 r. wynosiła 31 612,32 zł. Sołectwo złożyło 18 września 2020 r. wniosek podpisany przez Sołtysa wsi, który zawierał informację o planowanych do realizacji przedsięwzięciach wraz z uzasadnieniem ich wyboru oraz oszacowaniem kosztów ich realizacji. Do wniosku dołączono protokół z zebrania wiejskiego, uchwałę przyjmującą wniosek do realizacji na 2021 r. oraz listę obecności. Komisja 24 września 2020 r. pozytywnie oceniła wniosek sołectwa

Z protokołu zebrania wiejskiego wynika, że mieszkańcy sołectwa uczestniczący w zebraniu uchwalili przyjęcie do realizacji zaproponowanego przez Sołtysa wniosku dot. wykorzystania środków w ramach funduszu sołectkiego, który następnie przekazano do Gminy z niżej podanym podziałem kwotowym:

1. Remont świetlicy wiejskiej 18 000,00 zł.
2. Utwardzenie tłuczniem drogi gminnej ulicy Poliwodzkiej do posesji nr 10, 12 - 8 000,00 zł.
3. Utrzymanie świetlicy wiejskiej 500,00 zł.
4. Utrzymanie zieleni oraz porządku terenu wokół świetlicy 3 000,00 zł.
5. Wydarzenia kulturalne 2 112,32 zł.

(Akta kontroli str. 99 – 111, 86 – 87)

Ustalono, że wszystkie przedsięwzięcia wchodziły w zakres zadań własnych gminy i były zgodne ze Strategią Rozwoju Gminy Ozimek na lata 2016 - 2022, spełniając tym samym warunki określone w art. 2 ust. 6 ustawy.

Z dokumentacji źródłowej wynika, że sołectwo Biestrzynnik nie dokonywało zmian w realizowanych zadaniach.

Analiza struktury wydatków poniesionych przez sołectwo znajduje się w aktach kontroli.

(Akta kontroli str. 112 - 113)

Nieprawidłowości stwierdzone w wyniku kontroli dowodów źródłowych opisano w pkt 5.1. niniejszego dokumentu.

Wartość przedsięwzięć planowanych do realizacji w ramach funduszu sołectkiego na 2021 r. wyniosła 31 612,32 zł, natomiast sołectwo wydatkowało środki w wysokości 30 740,19 zł, tj. 97,24 % kwoty wnioskowanej. Wydatkowane środki nie przekroczyły limitu kwoty wyliczonej przez Gminę i wnioskowanej przez sołectwo.

¹⁴ Uchwała Nr XXIV/152/16 Rady Miejskiej w Ozimku z dnia 27 czerwca 2016 r. w sprawie uchwalenia Strategii Rozwoju Gminy Ozimek na lata 2016 – 2022.

4.3. Sołectwo Schodnia.

Wysokość środków przeznaczona do wykorzystania z funduszu sołectkiego przez sołectwo Schodnia w 2021 r. wynosiła 37 995,57 zł. Sołectwo złożyło 2 września 2020 r. wniosek podpisany przez Sołtysa wsi, który zawierał informację o planowanych do realizacji przedsięwzięciach wraz z uzasadnieniem ich wyboru oraz oszacowaniem kosztów ich realizacji. Do wniosku dołączono protokół z zebrania wiejskiego, uchwałę przyjmującą wniosek do realizacji na 2020 r. oraz listę obecności. Komisja 7 września 2020 r. pozytywnie oceniła wniosek sołectwa

Z protokołu zebrania wiejskiego wynika, że mieszkańcy sołectwa uczestniczący w zebraniu uchwalili przyjęcie do realizacji zaproponowanego przez Sołtysa wniosku dot. wykorzystania środków w ramach funduszu sołectkiego, który następnie przekazano do Gminy z niżej podanym podziałem kwotowym:

1. Wydarzenia kulturalne 8 074,76 zł.
2. Utrzymanie zieleni i czystości w sołectwie 3 000,00 zł.
3. Utrzymanie świetlicy wiejskiej w Schodni 2 000,00 zł.
4. Rozbudowa wiaty 21 100,00 zł.
5. Założenie monitoringu na boisku wiejskim 3 820,81 zł.

Analiza dokumentacji wykazała, że w 2021 roku sołectwo złożyło do Gminy 1 wniosek w sprawie zmiany przedsięwzięć lub ich zakresu, o którym mowa w art. 7 ustawy. Zawierał on elementy zgodne z art. 5 ust. 3 ustawy oraz dołączono uchwałę Zebrania Rady Sołectkiej i listę obecności członków zebrania. Wprowadzono następujące zmiany:

- usunięto zadanie:
 - nr 3 pn. Utrzymanie świetlicy wiejskiej w Schodni,
 - nr 4 pn. Rozbudowa wiaty,
 - nr 5 pn. Założenie monitoringu na boisku wiejskim,
- utworzono nowe zadanie pn. Budowa wiaty wolnostojącej i rozbiórka istniejącego zadaszania o wartości 26 920,81 zł.

(Akta kontroli str. 114 - 139)

Ustalono, że Burmistrz Ozimka Zarządzeniem Nr OR.0050.137.2021¹⁵ z dnia 26 października 2021 r. w sprawie zmiany w planie finansowym wydatków Urzędu Gminy i Miasta w Ozimku na 2021 rok przeniósł planowane w dziale 921, rozdziale 92109 kwoty wydatków w następujący sposób:

- zmniejszono § 4300 o kwotę 26 920,81 zł,
- zwiększono § 6050 o kwotę 26 920,81 zł.

Po dokonanych zmianach planowane przedsięwzięcia uzyskały następujące wartości:

1. Wydarzenia kulturalne o wartości 8 074,76 zł.
2. Utrzymanie zieleni i czystości w sołectwie 3 000,00 zł.
3. Utrzymanie świetlicy wiejskiej w Schodni 0,00 zł.
4. Rozbudowa wiaty 0,00 zł.
5. Założenie monitoringu na boisku wiejskim 0,00 zł.
6. Budowa wiaty wolnostojącej i rozbiórka istniejącego zadaszania 26 920,81 zł.

(Akta kontroli str. 94 - 95)

Ustalono, że wszystkie przedsięwzięcia wchodziły w zakres zadań własnych gminy i były zgodne ze Strategią Rozwoju Gminy Ozimek na lata 2016 - 2022, spełniając tym samym warunki określone w art. 2 ust. 6 ustawy.

Kontrolująca dokonała analizy struktury wydatków poniesionych przez sołectwo. Dane w tym zakresie przedstawia tabela znajdująca się w aktach kontroli.

(Akta kontroli str. 140 - 143)

¹⁵ Zarządzenie wydane na podstawie Uchwały Nr XXXIX/354/2021 Rady Miejskiej w Ozimku z dnia 25 października 2021 r. w sprawie zmiany budżetu gminy na 2021 rok.

Nieprawidłowości stwierdzone w wyniku kontroli dowodów źródłowych opisano w pkt 5.1. niniejszego dokumentu.

Wartość przedsięwzięć planowanych do realizacji w ramach funduszu sołectkiego na 2021 r. wyniosła 37 995,57 zł, natomiast sołectwo wydatkowało środki w wysokości 37 989,42 zł, tj. 99,98% kwoty wnioskowanej. Wydatkowane środki nie przekroczyły limitu kwoty wyliczonej przez Gminę i wnioskowanej przez sołectwo.

5. Nieprawidłowości stwierdzone w wyniku kontroli wydatków poniesionych przez sołectwa.

5.1. Nieprawidłowa klasyfikacja.

W wyniku analizy dowodów stanowiących podstawę ujęcia w księgach rachunkowych stwierdzono nieprawidłowość polegającą na ujęciu do niewłaściwej podziałki klasyfikacji budżetowej niżej wymienionych wydatków na łączną kwotę 19 178,95 zł:

- a) zakup artykułów spożywczych na łączną kwotę 3 290,78 zł ujęto w § 4210 Zakup materiałów i wyposażenia zamiast w § 4220 Zakup środków żywności w sołectwie: Antoniów – 349,98 zł,
Biestrzynnik – 359,72 zł,
Schodnia – 2 581,08 zł;
- b) zakup usługi wykonania nadruku na parasolach (sołectwo Antoniów) w wysokości 250,00 zł ujęto w § 4210 zamiast w § 4300 Zakup usług pozostałych,
- c) zakup 2 szt. klimatyzatorów z montażem (sołectwo Antoniów) na łączną kwotę 6 398,17 zł ujęto w § 4300 zamiast w § 4210,
- d) dostawę i montaż zjazdu linowego na placu zabaw w Antoniowie w wysokości 9 240,00 zł ujęto w § 6060 Wydatki na zakupy inwestycyjne jednostek budżetowych zamiast w § 6050 Wydatki inwestycyjne jednostek budżetowych (tak jak pozostałą część inwestycji prowadzoną na koncie 080).

Takie działanie stanowi naruszenie przepisów Rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 2 marca 2010 r. w sprawie szczegółowej klasyfikacji dochodów, wydatków, przychodów i rozchodów oraz środków pochodzących ze źródeł zagranicznych¹⁶. Na tę okoliczność wyjaśnienie złożył Burmistrz, podając: (...)

Ad. a) Osoba dekretująca w dziale księgowości błędnie zinterpretowała opis do paragrafu 4220 i dokonała dekretacji na § 4210. (...).

Ad. b) Pracownik działu księgowości dokonujący dekretu dokumentu błędnie użył § 4210.

Ad. c) Z uwagi na niejasną treść faktury pod względem uwzględnienia operacji gosp. w podziałce klasyfikacyjnej posiłkowano się opisem w protokole odbioru robót, załączonym do faktury, w którym w części dot. opisu i zamówienia robót wskazano: "dostawę i montaż dwóch klimatyzatorów Sinclair 5kW w świetlicy wiejskiej w Antoniowie ul. Powstańców Śląskich". Pracownik dokonujący dekretu dokumentu w związku z powyższym zapisem błędnie użył § 4300. Pracownik działu księgowości który w zakresie obowiązków ma ewidencje środków trwałych i wyposażenia po dalszej kontroli dokumentów uznał, że należy 2 sztuki klimatyzatorów wprowadzić na konto 013.

Ad. d) Pracownik działu księgowości dokonujący dekretu dokumentu błędnie użył § 6060. Wyjaśnienia zostały przyjęte.

(Akta kontroli str. 144 - 202)

5.2. Niewłaściwa technika ewidencjonowania kosztów i wydatków.

Kontrola dowodów księgowych wykazała, że w 5 przypadkach poniesione koszty i wydatki, dotyczące sołectwa Antoniów, zostały nieprawidłowo ujęte w księgach rachunkowych, mianowicie:

- a) klimatyzatory zaewidencjonowano na koncie 013 pn. Wydatki – wyposażenie na podstawie wyciągu bankowego (WB) a nie faktury.

¹⁶ Dz. U. z 2014 r. poz.1053 z późn. zm.

- b) 3 faktury (projekt zagospodarowania terenu, dostawa oraz montaż domku na plac zabaw i zjazdu linowego) dotyczące placu zabaw oraz 1 fakturę - wykonanie projektów technicznych na budowę oświetlenia ulicznego zaewidencjonowano:
- na koncie 080 pn. Środki trwałe w budowie, Inwestycje na podstawie WB a nie faktury,
 - na koncie 810 pn. Dotacje, środki z budżetu, inwestycje, wydatki na podstawie faktury a nie WB.

Powyższe działanie stanowi naruszenie zapisów obowiązującej polityki rachunkowości oraz przepisów Rozporządzenia Ministra Rozwoju i Finansów z dnia 13 września 2017 r. w sprawie rachunkowości oraz planów kont (...) ¹⁷. Wyjaśnienie w tym zakresie złożył Burmistrz, podając:

Ad.a) Podczas kontroli przeprowadzonej przez RIO w Opolu kontrolujący stwierdził, że pod datą zapłaty powinno się dokonywać ewidencji na koncie 013. Pracownik działu księgowości błędnie zinterpretował słowa kontrolującego i zaewidencjonował zakup klimatyzatorów na koncie 013 na podstawie WB a nie faktury.

Ad. b) Pracownik działu księgowości dokonujący dekretu dokumentu błędnie zinterpretował opis do planu kont.

Wyjaśnienia zostały przyjęte.

(Akta kontroli str. 158 – 166, 168 – 169, 177 – 178, 201 – 205)

5.3. Nieprawidłowe zaewidencjonowanie efektów inwestycji.

Kontrola dowodów źródłowych wykazała, że niżej wymienione urządzenia ujęto w ewidencji pozostałych środków trwałych (konto 013) zamiast środków trwałych (konto 011 pn. *Środki trwałe*) oraz wprowadzono je w module *Majątek trwałe* każdy osobno, nadając im odrębne numery inwentarzowe:

- zjazd linowy – nr inwentarzowy 813A-005188,
- domek – nr inwentarzowy 813A-005187,

pomimo że z dokumentacji wynika, iż była to inwestycja (faktury księgowano na koncie 080 służącym do ewidencji kosztów środków trwałych w budowie), czym naruszono zapisy obowiązującej polityki rachunkowości.

W złożonym wyjaśnieniu Burmistrz podał: W ewidencji majątku gminy na koncie 013 widnieje już plac zabaw w Antoniowie, który powstał kilka lat temu. Z uwagi na to, że wartość jednego przyjętego urządzenia nie przekracza 10.000,00 zł, w celu zachowania przejrzystości w ewidencji majątku gminy oba urządzenia: domek i zjazd linowy wprowadzono również na konto 013. Zdaniem pracownika księgowości wprowadzenie zapisu księgowego jak wyżej miało na celu ułatwienie lokalizacji urządzeń pomocnej np. przy przeprowadzeniu inwentaryzacji. Jego zdaniem dokonał poprawnie zapisu księgowego.

Wyjaśnienie zostało przyjęte z zastrzeżeniem. Z przedłożonych dokumentów dotyczących przedmiotowej sprawy, tj. m.in.:

- planu finansowego dla przedsięwzięcia ustalonego w grupie wydatków majątkowych,
- zgłoszenia budowy lub wykonywania innych robót budowlanych,
- opisu określającego rodzaj, zakres i sposób wykonania robót,
- zamówień na dostawę i montaż urządzeń zabawowych na placu zabaw,
- umów z dostawcami urządzeń,
- faktur i protokołów odbioru robót,
- ewidencji księgowej prowadzonej dla inwestycji na koncie 080

¹⁷ Rozporządzenie Ministra Rozwoju i Finansów z dnia 13 września 2017 r. w sprawie rachunkowości oraz planów kont (...) dla budżetu państwa, budżetów jednostek samorządu terytorialnego, jednostek budżetowych, samorządowych zakładów budżetowych, państwowych funduszy celowych oraz państwowych jednostek budżetowych mających siedzibę poza granicami Rzeczypospolitej Polskiej (Dz.U. 2020 r., poz. 342).

wynika, że w efekcie zrealizowanego zadania, zgodnie z zapisami w polityce rachunkowości dla konta: 080, 011, 013 i 810 powstał środek trwały. Warunkiem uznania składnika majątku za środek trwały jest wykazanie, iż spełnia on warunki określone w art. 3 ust. 1 pkt 15 ustawy o rachunkowości, mianowicie: środki trwałe to rzeczowe aktywa trwałe i zrównane z nimi, o przewidywanym okresie ekonomicznej użyteczności dłuższym niż rok, kompletne, zdatne do użytku i przeznaczone na potrzeby jednostki. Dokonując kwalifikacji składników majątku do środków trwałych oraz obiektów inwentarzowych (obiektów środków trwałych) można również skorzystać ze wskazówek zawartych w Krajowym Standardzie Rachunkowości nr 11 "Środki trwałe"¹⁸ (dalej: KSR nr 11). W związku z tym, jednostka powinna przeanalizować zapisy polityki rachunkowości oraz sposób prowadzenia ksiąg pomocniczych *Majątek trwały* w kontekście ww. aktów oraz przepisów budowlanych, ponieważ huśtawka, karuzela, a nawet ławka i śmietnik są elementami małej architektury, czyli obiektami budowlanymi, zgodnie z art. 3 ustawy Prawo budowlane¹⁹.

(Akta kontroli str. 168 - 195, 206 - 217)

6. Wniosek o zwrot z budżetu państwa części wydatków wykonanych w ramach funduszu sołeckiego.

Burmistrz Gminy Ozimek 16 maja 2022 r. złożył do Wojewody Opolskiego wniosek o zwrot z budżetu państwa części wydatków gminy wykonanych w ramach funduszu sołeckiego za rok 2021. We wniosku wskazano następujące dane:

- kwota bazowa 3 799,56 zł,
- kwota bazowa w kraju 4 859,66 zł,
- kwota wydatków wykonanych w ramach funduszu sołeckiego wg stanu na 31 grudnia 2021 r. 397 258,46 zł,
- wysokość zwrotu 24,288%,
- kwota zwrotu z tytułu wydatków wykonanych w ramach funduszu sołeckiego 96 486,13 zł.

Ustalono, że kwota bazowa została prawidłowo obliczona, szczegóły opisano w pkt 2 niniejszego dokumentu, natomiast kwota bazowa w kraju jest zgodna z kwotą określoną przez Ministra Finansów na 2021 rok.

Kwota wydatków wykonanych w ramach funduszu sołeckiego wg stanu na 31 grudnia 2021 r. w wysokości 397 258,46 zł jest tożsama z ewidencją księgową konta 130 oraz ze sprawozdaniem RB-28S z wykonania planu wydatków budżetowych (kol. 11). Kontrolująca potwierdziła, że wysokość zwrotu została wyliczona prawidłowo, tj. zgodnie z art. 3 ust. 8 pkt 1 ustawy na poziomie 40%. Minister właściwy do spraw administracji publicznej zastosował mechanizm korygujący (na podstawie art. 12 ust. 2 i 3 ustawy), wobec tego obniżona została wysokość zwrotu z budżetu państwa w 2021 r. części wydatków gmin wykonanych w ramach funduszu sołeckiego z 40% do 24,288%.

W związku z tym kwota zwrotu z tytułu wydatków wykonanych w ramach funduszu sołeckiego wyniosła 96 486,13 zł.

Dotacja stanowiąca zwrot części wydatków poniesionych przez Gminę w 2021 r. została 5 sierpnia 2022 r. przekazana przez Wojewodę Opolskiego na rachunek Urzędu Gminy i Miasta w Ozimku w dziale 758 – Różne rozliczenia, rozdziale – 75814 – Różne rozliczenia finansowe, w następujących paragrafach:

- § 2030 Dotacja celowa otrzymana z budżetu państwa na realizację własnych zadań bieżących gmin – 66 545,94 zł,

¹⁸ Komunikat Ministra Rozwoju i Finansów z dnia 25 maja 2017 r. w sprawie ogłoszenia uchwały Nr 4/2017 Komitetu Standardów Rachunkowości z dnia 3 kwietnia 2017 r. w sprawie przyjęcia Krajowego Standardu Rachunkowości Nr 11 „Środki trwałe” (Dz. U. MRiF 2017 r., poz. 105).

¹⁹ Ustawa z dnia 7 lipca 1994 r. Prawo budowlane (Dz. U. 2020 r., poz. 1333)

- § 6330 Dotacja celowa otrzymana z budżetu państwa na realizację inwestycji i zakupów inwestycyjnych własnych gmin (związków gmin, związków powiatowo-gminnych) – 29 940,19 zł.

(Akta kontroli str. 218 - 251)

III. Zakres, przyczyny i skutki stwierdzonych w wyniku kontroli nieprawidłowości oraz osoby odpowiedzialne za nieprawidłowości.

1. Ujmowanie wydatków do nieprawidłowych podziałek klasyfikacji budżetowej. Przyczyną nieprawidłowości była błędna interpretacja przepisów prawa przez pracownika działu księgowości. Skutkiem było naruszenie zapisów Rozporządzenia Ministra Finansów w sprawie szczegółowej klasyfikacji (...) oraz zniekształcenie danych w sprawozdaniu budżetowym.
 2. Nieprawidłowa technika ewidencjonowania kosztów i wydatków (5 przypadków). Przyczyną nieprawidłowości był błędnie zinterpretowany przez pracownika działu księgowości opis do planu kont, natomiast skutkiem było naruszenie polityki rachunkowości oraz przepisów Rozporządzenia Ministra Rozwoju i Finansów w sprawie rachunkowości oraz planów kont (...).
 3. Ujęcie na koncie 013 przyjętego do eksploatacji środka trwałego powstałego w wyniku zrealizowanej inwestycji. Przyczyną nieprawidłowości było niewprowadzenie przez kierownika jednostki stosownych uregulowań wewnętrznych w zakresie nomenklatury odnośnie inwestycji, natomiast skutkiem naruszenie zapisów polityki rachunkowości.
- IV. Informacje o zastrzeżeniach zgłoszonych do projektu wystąpienia pokontrolnego i wyniku ich rozpatrzenia lub o niezgłoszeniu zastrzeżeń.
Do projektu wystąpienia pokontrolnego nie wniesiono zastrzeżeń.
- V. Zalecenia lub wnioski dotyczące usunięcia nieprawidłowości lub usprawnienia funkcjonowania jednostki kontrolowanej.
1. Podjąć działania mające na celu ujmowanie wydatków do prawidłowych podziałek klasyfikacji budżetowej.
 2. Na koncie 013, 080, 810 ewidencjonować operacje gospodarcze na podstawie właściwych dokumentów.
 3. Podjąć działania mające na celu ewidencjonowanie na prawidłowym koncie efektów inwestycji.
- VI. Ocena wskazująca na niezasadność zajmowania stanowiska lub pełnienia funkcji przez osobę odpowiedzialną za stwierdzone nieprawidłowości – nie dotyczy.
- VII. Na podstawie art. 49 oraz art. 46 ust. 3 pkt 3 ustawy o kontroli w administracji rządowej, proszę o przekazanie pisemnej informacji o sposobie wykonania zaleceń, wykorzystaniu wniosków lub przyczynach ich niewykorzystania, o podjętych działaniach lub przyczynach ich niepodjęcia, albo o innym sposobie usunięcia stwierdzonych nieprawidłowości, w terminie 30 dni od dnia otrzymania niniejszego dokumentu.
- VIII. Zgodnie z art. 48 ustawy o kontroli w administracji rządowej od wystąpienia pokontrolnego nie przysługują środki odwoławcze.

Wojewoda Opolski

Sławomir Kłosowski